

 NAZARBAYEV UNIVERSITY	«Назарбаев Университеті» дербес білім беру ұйымы		
	Бекітетін орган:	Басқарушы кеңес	
«Назарбаев Университеті» дербес білім беру ұйымының этика кодексі			
Бекітілетін күні:	8 маусым 2021	Күшіне енетін күні:	8 маусым 2021
Шешімнің/хаттаманың №:	№ 08.06.21		
ІНҚ сыныптауышы:	1. Әкімшілік қызмет		
Бастамашы:	И. Фазылбаев, Бас менеджер, Адами капиталды дамыту департаменті		
Өзара байланысты құжаттар:	Оқытушы-профессорлар құрамының саясаты мен рәсімдері, Мүдделер қақтығысы жөніндегі қағидалар мен рәсімдер, Студенттердің мінез-құлық кодексі және тәртіптік рәсімдер		

1. Мақсат

1. Этика кодексі (бұдан әрі – Кодекс, Этика кодексі) Назарбаев Университеті (бұдан әрі – НУ, Университет) қоғамдастығы мүшелерінің жеке рөліне, лауазымына немесе қызмет түріне қарамастан құндылықтары мен мінез-құлық дағдыларын бейнелейді. Осы Кодексте көрсетілген жалпы ережелер тек оқытушы-профессорлар құрамы мен жұмыскерлерге ғана емес, сонымен қатар НУ ұйымдарын, студенттерді, резиденттерді, қамқоршылықтағы отбасы мүшелері мен адамдарды, Университет аумағында қызмет көрсететін компанияларды қоса алғанда, неғұрлым кең қоғамдастыққа таралады. Этика кодексі НУ қоғамдастығының мүшелеріне өздерінің этикалық және мінез-құлық міндеттерін түсінуге, сондай-ақ олардың жұмысында және/немесе Университетпен өзара әрекеттесу кезінде туындауы мүмкін этикалық мәселелерді анықтауға және шешуге көмектесуге бағытталған. Бұл құжатта туындаған және ықтимал этикалық бұзушылықтар туралы мәлімдемені қалай басуға болатындығы туралы ұсыныстар бар.

2. Университет НУ қоғамдастығының мүшелеріне НУ-ды, оның миссиясы мен негізгі құндылықтарын кәсібилік және этикалық нормаларды сақтай отырып ұсынуға сенім білдіреді. НУ қоғамдастығы мүшелерінің осы Этика кодексінің талаптарын сақтауы Университет пен оның қоғамдастығының

мүддесі үшін салауатты, құрметті және әдепті жұмыс ортасын құруға ықпал ететін болады.

3. НУ – бұл мүшелері бір-бірімен әртүрлі қарым-қатынаста болатын күрделі көп мәдениетті ұйым. Университетте жұмыс істеген кезде жұмыскерлер тап болуы мүмкін этикалық мәселелердің әртүрлілігі мен күрделілігін ескере отырып, осы Кодекс тек жалпы басшылық ретінде қызмет етеді.

4. Осы Кодекстің баптары НУ-дың ауқымды қоғамдастығы үшін жеке адамгершілік құндылықтар, мінез-құлық және этикалық стандарттар үшін жалпы шеңберлерді белгілейді. Бұл Кодекс сондай-ақ Оқытушы-профессорлар құрамының саясаты мен рәсімдері, Студенттердің мінез-құлық кодексі және тәртіптік рәсімдер, Мүдделер қақтығысы жөніндегі қағидалар мен рәсімдер және т.б. сияқты басқа да ішкі саясаттар мен рәсімдермен толықтырылуы мүмкін. НУ қоғамдастығының мүшелері осы Кодексті жалпы басшылық сапасында пайдалануы және қажет болған жағдайда неғұрлым егжей-тегжейлі ақпарат алу үшін аралас саясатты пайдалануы тиіс.

2. Анықтамалар тізімі

5. Кодексте мынадай анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) **Парақорлық** – басқа адамның әрекеттеріне ықпал ету үшін кез келген материалдық құндылықтарды ұсыну, беру, қабылдау немесе қорқытып алу.

2) **Буллинг (қорлау)** – бұл басқа адамға жеке және (немесе) кәсіби түрде зиян келтіретін теріс әрекеттер немесе мінез-құлық арқылы билікті қолдану. Буллинг әсер ету объектісіне қолайсыз қысым көрсететін немесе оны өзінің кәсіби қызметіне толық қатысудан оқшаулауға немесе алып тастауға әкелетін қауіпті, қорлайтын, зорлық-зомбылық, немқұрайдылық немесе қорқыту мінез-құлқын қамтиды, бірақ онымен шектелмейді.

3) **Мүдделер қақтығысы** – жұмыскердің жеке мүдделері мен оның Университеттегі лауазымдық міндеттері тәуелсіз бақылаушы жұмыскердің іс-әрекеттері немесе шешімдері жеке, қаржылық немесе өзге де пайдаға негізделгені туралы ақылға қонымды сұрақ қоя алатындай етіп бөлінетін жағдай. Күмәнданбау үшін «мүдделер қақтығысы» туралы кез-келген ескерту нақты мүдделер қақтығысын немесе ықтимал мүдделер қақтығысын білдіруі мүмкін.

4) **Тәртіптік жаза қолдану** – тәртіптік құқық бұзушылық жасаған НУ қоғамдастығының мүшесіне қатысты НУ қолданатын тәртіптік ықпал ету шарасы. Егер кәсіби этика нормаларының бұзылуы анықталса, Университет НУ қоғамдастығының мүшесіне қатысты ресми тәртіптік жаза қолдануы мүмкін. Тиісті іс-әрекеттер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әртүрлі болуы мүмкін.

5) **Тәртіптік комиссия** – НУ қоғамдастығы мүшелерінің тәртіптік теріс қылығына байланысты фактілерді қызметтік тексеру материалдарын және қабылдануы тиіс тәртіптік шаралар жөніндегі ұсынымдарды қарау үшін құрылған тұрақты жұмыс істейтін алқалы, кеңесші орган.

6) **Кемсітушілік** – бұл адамдардың нәсілі, жасы, жыныстық бағдары, жынысы, ұлттық немесе этникалық шығу тегі, отбасылық жағдайы, отбасылық мәртебесі немесе мүгедектігі, діни сенімдері, саяси сенімдері және т.б. негізінде әділетсіз немесе біржақты қарым-қатынас жасау, бұл адамның Университет бағдарламасына немесе қызметіне қатысу немесе одан пайда алу мүмкіндігіне негізсіз кедергі жасау немесе шектеу үшін немесе жұмыс жағдайына, тұрғын үйге немесе Университетке тиесілігіне теріс әсер ету.

7) **Фаворитизм** – бір адамға немесе топқа екіншісінің есебінен әділетсіз артықшылық беру тәжірибесіне жатады.

8) **Сыйлық** – НУ қоғамдастығының мүшесіне ұсынылған тауар, кез келген валютадағы ақша, қызмет.

9) **Айлық есептік көрсеткіш** – бұл жәрдемақылар мен басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу үшін Қазақстан Республикасының Үкіметі жыл сайын белгілейтін көрсеткіш.

10) **Қысым көрсету (харассмент)** – бұл адамның қадір-қасиетіне нұқсан келтіруді немесе қорқытатын, дұшпандық, қадір-қасиетін қорлайтын, қорлайтын немесе қорлайтын жұмыс немесе оқу ортасын құруды мақсат ететін немесе салдары бар қалаусыз мінез-құлық. Қорлау мінез-құлық мыналарды қамтуы мүмкін: ауызша түрде, іс-әрекетте, жазбаша, графикалық немесе электронды түрде, жеке адамға немесе топқа қауіп төндіретін, қорқытатын, қорлайтын, кемсітетін немесе жексұрындықты көрсететін мінез-құлық, эпитееттер, қорлау немесе теріс стереотиптер, әзілдер немесе лақап аттар, жазбаша, баспа немесе графикалық материалдар, қорлайтын немесе кемсітетін пікірлер немесе суреттер, сондай-ақ қорлайтын немесе кемсітетін объектілерді, электрондық хаттарды, мәтіндік хабарларды немесе фотосуреттерді көрсету.

11) **Еңбек кодексі** – Қазақстан Республикасының Еңбек кодексін білдіреді.

12) **Непотизм** – бұл туыстарын қалаған лауазымдарға тағайындау үшін билікті әділетсіз пайдалану.

13) **НУ қоғамдастығының мүшесі** – Университетте жұмыс істейтін кез келген адам, соның ішінде, бірақ олармен шектелмейді: еңбек шарты бойынша жұмыскерлер, азаматтық-құқықтық шарттар бойынша жеке тұлғалар, Университеттің атынан немесе оның өтініші бойынша жұмыс істейтін кез келген басқа адамдар.

14) **Қудалау** – бұл басқа адамды қасақана және бірнеше рет қудалау, байланыс жасау немесе қудалау және басқа адамға ауыр дене жарақатын тигізу қаупі.

15) **Университет бөлімшесі** – осы Кодекске, мүдделер қақтығысы мен этикалық мәселелерге сәйкестікті бақылауды және басқаруды жүзеге асыратын, сондай-ақ мүдделер қақтығысына байланысты туындайтын тәуекелдерді реттеу үшін шараларды қарауға және қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше.

3. Жалпы ережелер

6. Университет НУ қоғамдастығының барлық мүшелеріне құрметпен және ілтипатпен қарау құқығын таниды. Университет НУ қоғамдастығының мүшелері өз үлестерін қосуға, идеяларды сындарлы және ашық түрде талқылауға және талқылауға еркін болатын әділ және құрметті жұмыс ортасын құруға тырысады.

7. НУ қоғамдастығының мүшелері фаворитизмнің, непотизмнің, парақорлықтың, алаяқтықтың, сыбайлас жемқорлықтың және әділ шешім қабылдауға кедергі келтіретін басқа да тәжірибелердің кез-келген көріністерінен аулақ болуы керек.

8. НУ қоғамдастығының бірде-бір мүшесі кемсітудің, қорқытудың, үрейленудің, қудалаудың, тәуелділіктің, бейтараптылықтың және заңсыз, арамдық немесе әдепсіз мінез-құлық түрінде қатыспауы керек.

9. Жауапты лауазымдарды атқаратын адамдар өз өкілеттіктерін әділ, тиісті түрде жүзеге асыруға және басқаларға сыпайылықпен және сыйластықпен, алалаушылықсыз және екіжүзділіксіз қарауға тиіс.

10. НУ қоғамдастығының мүшелері кампустағы және Университеттен тыс жерлердегі әріптестеріне құрметпен қарайды.

11. Кәсіби міндеттерді орындау кезінде НУ қоғамдастығының мүшелері әрдайым дұрыс киініп, өзін кәсіби ұстауы керек.

12. НУ қоғамдастығының мүшелері Университет мүддесі үшін тиімді кәсіби ынтымақтастық үшін тең күш-жігерін жұмсауы керек.

13. Қолайсыз мінез-құлықтың мысалдары мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

1) Орынсыз және (немесе) қорлайтын сөздерді (ауызша немесе жазбаша түрде) пайдалануды қоса алғанда, агрессивті қарым-қатынас;

2) оқшаулау, жұмыста ынтымақтастықты әдейі болдырмау және (немесе) одан бас тарту;

3) тіл тигізу және қорлау;

4) физикалық немесе психологиялық сипаттағы қауіптер;

5) басқалардың қорқынышын немесе алаңдаушылығын тудыратын қорқыту мінез-құлқы немесе тұжырымдар;

6) жауапты лауазымды атқаратын адамның билікті теріс пайдалануы;

- 7) кибершабуылдар, мысалы, электрондық пошта арқылы немесе әлеуметтік медиа сайттарын пайдаланып, жаман хабарларды орналастыру немесе біреу туралы құпия ақпаратты тарату;
- 8) зиянды қауесеттерді тарату немесе біреуді қорлау;
- 9) жұмыстағы ынтымақтастықты оқшаулауға немесе одан бас тартуға ықпал ету;
- 10) адамның сыртқы келбеті туралы қорлайтын пікірлер;
- 11) басқалардың атқарған жұмысы үшін сіңірген еңбегін иемдену;
- 12) басқа адамдардың алдында біреуді қорлау/төмендету.

4. Парақорлықпен күрес жөніндегі міндеттеме

14. НУ кез-келген түрде пара ұсыну мен алуға нәлдік төзімділік тәсілін ұстанады. НУ қоғамдастығының мүшелері билікті жеке мақсатта теріс пайдаланудың алдын алып, өз жұмыстарын адал атқаруы керек.

15. НУ қоғамдастығының мүшелері парақорлықтан немесе сыбайлас жемқорлықтан аулақ болып, бас тартуы керек. Парақорлықпен байланысты қылмыстың екі түрі бар:

16. Басқа адамды параға сатып алу – осы Кодексті, Қазақстан Республикасының ішкі нормативтік актілерін немесе заңнамасын бұза отырып, оны құқыққа сыйымсыз әрекеттері үшін ынталандыру немесе сыйақы беру ниетімен басқа адамға қаржылық немесе өзге де пайда ұсыну, уәде беру немесе беру.

17. Пара алу – осы Кодексті, Қазақстан Республикасының ішкі нормативтік актілерін немесе заңнамасын бұза отырып, құқыққа сыйымсыз әрекеттер жасауға ниеттенген басқа адамнан қаржылық немесе өзге де пайда алуға келісім беру арқылы алу.

18. НУ қоғамдастығының мүшелері парақорлықтың кез келген нысандарын болдырмау, ашу және хабарлау үшін жауапты болады және осы Кодекстің бұзылуына әкеп соғуы мүмкін кез келген іс-әрекеттен аулақ болуға тиіс. Сатып алудың расталған жағдайларын жарияламау/жасыру, егер ол оған тікелей қатысы болмаса да, адамды заңсыз әрекетке итермелеуі мүмкін. Мұндай жағдайларда мұндай адамға құқық бұзушылықтың мән-жайлары мен ауырлығына қарай тәртіптік санкциялар да қолданылуы мүмкін.

19. Пара алуға қатысы бар адам да, пара беруге қасақана ықпал ететін, кеңес беретін немесе ынталандыратын делдал да пара алу қылмысына қатысушы болып саналады және ұқсас жазаға жатады.

20. НУ қоғамдастығының мүшелері әрдайым ұсыныс немесе сыйлық алу орынды болған кезде және сыйлық берушінің ниеті қандай екенін ескеруі керек.

Егер барлық мынадай талаптар орындалса, сыйлықтар беруге және қабылдауға тыйым салынбайды:

- 1) Сыйлыққа қолма-қол ақша немесе оның баламасы кірмейді.
- 2) Сыйлық жеке тұлға атынан емес, департамент/университет/топ атынан беріледі.
- 3) Сыйлық жасырын емес, ашық түрде беріледі.
- 4) Адамның шешімдеріне әсер ететін сыйлық ретінде қарастыруға болмайды.
- 5) Алынған немесе табыс етілген сыйлықтың құны 4 айлық есептік көрсеткіштен аспауға тиіс.

21. Құны 4 айлық есептік көрсеткіштен асатын сыйлықтар қабылданбауы және қайтарылуы немесе Университет бөлімшесіне хабарлануы тиіс.

22. НУ парақорлық немесе сыбайлас жемқорлықтың кез-келген жағдайларын зерттейді. Қандай да бір нақты іске қатысы бар адамдарға қатысты тәртіптік шаралар жұмыстан шығаруға және бұл туралы тиісті реттеуші және құқық қорғау органдарына хабарлауға әкеп соғуы мүмкін.

5. Деректердің құпиялылығы және құпия ақпарат

23. НУ қоғамдастығының мүшелері Университет атынан әр түрлі құпия және жеке ақпаратты алады және ұсынады. НУ қоғамдастығының әрбір мүшесі ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етуге және оған рұқсатсыз қол жеткізудің алдын алуға міндетті.

24. НУ қоғамдастығының мүшелері Университет туралы құпия ақпаратты сыртқы тараптарға жария етпеуі немесе оны жеке мақсатта пайдаланбауы тиіс. Бұл барлық қаржылық мәселелерге, студенттер мен олардың материалдарын, жұмыскерлерді немесе басқа жабық ақпаратты және электрондық поштаны қабылдау мәселелеріне қатысты. Құпия ақпаратты ашу және тарату ауыр құқық бұзушылық ретінде қарастырылуы мүмкін.

25. Студенттерді қабылдау, қаржылық, академиялық немесе кадр мәселелері бойынша үшінші тараптардың атынан құпия ақпарат алуға немесе үшінші тараптардың мүдделерін тартуға тырысқан кезде НУ қоғамдастығының мүшесі ретінде өкілеттігін асыра пайдалануға тыйым салынады.

26. НУ қоғамдастығының бірде-бір өкілі, оның жағдайына немесе еңбек сіңірген жылдарына қарамастан, студенттерді қабылдау процесіне араласпауы керек. Студенттерді қабылдау процесіне қатысты барлық ақпарат, оның ішінде үміткерлердің рейтингі мен сұхбат нәтижелері қатаң құпия болып табылады және кез-келген үшінші тарапқа ашылмайды.

27. Университетпен қарым-қатынас тоқтатылғаннан кейін құпия ақпаратты сақтауға қатысты міндеттемелер күшінде қалады.

28. Құжаттар мен ақпараттың құпиялылығы және осындай ақпаратпен тиісінше жұмыс істеу тиісті ішкі нормативтік құжаттармен реттеледі.

29. НУ өз қоғамдастығы мүшелерінің кез келген жеке деректерінің құпиялылығын, қауіпсіздігін және қорғалуын қамтамасыз етуге және оларды Қазақстанның заңнамасы мен кәсіби стандарттарына сәйкес этикалық нормаларды ескере отырып пайдалануға ұмтылады. Кез келген жеке деректер деректердің субъектісіне қатысты заңды және ашық түрде өңделетін болады.

30. НУ қоғамдастығының мүшелері, егер олар НУ, қоғамдастық мүшелері НУ және желідегі кез келген басқа күдікті мінез-құлық түрлері туралы құпия ақпараттың ағуын анықтаса, IT қызметтеріне және/немесе Университет бөлімшесіне хабарлауы тиіс.

6. Қауіпсіздік және Университет ресурстарын пайдалану

31. НУ қоғамдастығының мүшелері Университеттің ресурстарына (объектілеріне, жабдықтарына және материалдарына) және меншігіне ұқыпты қарау керек деп болжанады.

32. Университеттің үй-жайлары, жабдықтары мен керек-жарақтары кәсіби міндеттерді орындаудан басқа мақсаттарда пайдаланылмауға тиіс. Дегенмен, мерзімді пайдалану (мысалы, принтер, стационарлық телефон және т.б.) мүлікке зиян келтірсе, жұмысты орындауға әсер етпесе немесе жұмыс процесін бұзбаса рұқсат етіледі.

33. Барлық жабдықтар, үй-жайлар, кітапхана материалдары, ғылыми коллекциялар, кітаптар және басқа да университеттің меншігі осындай ресурстарға ие тиісті құрылымдық бөлімшелермен тікелей басқарылады.

34. НУ қоғамдастығының мүшелері денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігі жөніндегі ішкі ережелерді сақтауы тиіс. Неғұрлым егжей-тегжейлі ақпарат Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды басқару жүйесі жөніндегі саясатта, Міндетті медициналық қарап-тексеруден өту қағидаларында, Өрт қауіпсіздігі қағидаларында қамтылған.

35. НУ қоғамдастығының мүшелері НУ қоғамдастығы мүшелерінің кінәсінен немесе немқұрайдылығынан туындаған әдеттегі тозу, құнсыздану немесе залал үшін жауап бермейді.

7. Плагиат

36. НУ қоғамдастығының мүшелері дайындаған кез-келген зерттеу, тексерулер, талдау немесе құжаттар адалдық және ашықтық қағидаларына негізделген.

37. Егер идеялар, тұжырымдамалар мен шешімдер тиісті түрде танылмаса, НУ қоғамдастығының мүшелері ешқандай жұмыс істемейді.

38. НУ қоғамдастығының бірде-бір мүшесі кез-келген басқа мүшені өз жұмысы ретінде беруге немесе беруге тырыспауы керек немесе біреудің жұмысы ретінде қызмет көрсету немесе белгілі бір сыйақыға айырбастау ретінде ұсынылатын жұмысты ұсынбауы керек.

39. Оқытушы-профессорлар құрамы арасында зерттеу қызметіндегі этика бойынша неғұрлым егжей-тегжейлі ақпарат оқытушы-профессорлар құрамының саясаты мен рәсімдерінде қамтылған.

8. Жұмыстан тыс уақытта және кампустан тыс мінез-құлық нормалары

40. НУ қоғамдастығының бірде-бір мүшесі өзінің ресми мәртебесін НУ-да да, одан тыс жерлерде де жеке қызметтер мен артықшылықтар алу үшін пайдаланбауы керек.

41. Өз көзқарасын көпшілік алдында білдіре отырып немесе білдіре отырып, жұмыскер өзінің атынан әрекет ететінін және Университеттің көзқарасын білдірмейтінін нақты айтуы керек.

42. НУ қоғамдастығының мүшелері Университеттің атауын және визуалды сәйкестендіруді (логотипін) Университеттегі жұмыс міндеттерін орындау контекстінен басқа пайдалана алмайды.

43. НУ қоғамдастығының мүшелері Университет өкілі мәртебесін ескере отырып, қоғамда өзін лайықты ұстауы керек.

44. НУ қоғамдастығының мүшелері академиялық мінез-құлықтың осы Кодексі мен стандарттарына олардың мінез-құлқының Университеттің моральдық және этикалық нормаларына сәйкес келетіндігін анықтау кезінде сілтеме жасап, өздерінің мінез-құлқында осы нормаларды ұстануға тырысуы керек.

45. НУ мүшелерінің жұмыс уақытынан тыс және/немесе кампустан тыс мінез-құлқы, егер мұндай мінез-құлық анықталса, тәртіптік шаралар қабылдауға негіз бола алады:

- 1) қылмыстық болып табылады;
- 2) Еңбек кодексін бұзу болып табылады;
- 3) Университет үшін әлеуетті азаматтық жауапкершілікке әкеп соғады;
- 4) Университеттің беделіне нұқсан келтіреді, бұл маңызды стейкхолдерлермен қарым-қатынасқа теріс әсер етуі мүмкін;
- 5) Университеттің өз миссиясын орындауына және/немесе НУ қоғамдастығы мүшесінің өзінің кәсіби міндеттерін орындауына елеулі ықпал етуге міндетті.

46. Осы тараудың 40-45 тармақтары Университеттен тыс мінез-құлық стандарттары бөлігінде НУ студенттеріне де таралады.

9. Әлеуметтік желілер және БАҚ

47. Университеттің және оның бөлімшелерінің атынан әлеуметтік желілерде аудиториямен өзара іс-қимыл жасаған кезде НУ қоғамдастығының мүшелері Назарбаев Университетін білдіреді, сондықтан жарияланатын контенттің мұқият тексерілгеніне көз жеткізу қажет, өйткені кез келген түсініксіздік дұрыс түсінілмеуі, дұрыс түсіндірілмеуі және контекстен алынып тасталуы мүмкін, демек, Университеттің беделіне теріс әсер етуі мүмкін.

48. Университеттің немесе оның бөлімшелерінің атынан әлеуметтік желілердегі аудиториямен қарым-қатынас жасай отырып, НУ қоғамдастығының мүшелері, егер олар зерттеу тақырыбы немесе талқылау тақырыбы болмаса, нәзік тақырыптарды (мысалы, саясат, дін, әлеуметтік мәселелер және т.б.) талқылаудан аулақ болуы керек, сонымен қатар кез-келген жеке ескертулерден аулақ болу керек.

49. НУ қоғамдастығының әрбір мүшесі оның НУ-ға қатыстылығы Назарбаев Университетінің беделі мен қоғамдық имиджіне әсер етуі мүмкін екенін есте сақтауы тиіс. Әлеуметтік желілерде жеке пікірін білдіре отырып, бұл көзқарастар Назарбаев Университетінің ресми ұстанымын көрсетпейтінін нақты мәлімдеу маңызды (яғни өмірбаянда/бейінде/түсініктемелерде).

50. Назарбаев Университеті өз студенттерінің, оқытушылары мен жұмыскерлерінің пікірін еркін білдіру және сөз бостандығы құқықтарын құрметтейді, сондықтан НУ қоғамдастығының әрбір мүшесі өз қалауы бойынша әлеуметтік желілердегі жеке аккаунттарды басқаруға барлық құқығына ие болады және Назарбаев Университеті әлеуметтік желілердегі осындай жарияланымдарға әкеп соғуы мүмкін кез келген салдарлар үшін жауапты болмайды. Қосымша ақпарат алу үшін Әлеуметтік медиа нұсқаулығын пайдаланыңыз. Барлық ашық қолжетімді әлеуметтік желілерде қолданылуы мүмкін БАҚ, сондықтан дұрыс түсінілмеуі және контекстен шығарылуы мүмкін.

51. НУ қоғамдастығының әрбір мүшесі авторлық құқықпен қорғалған кез келген материалдарды, мультимедиялық файлдарды, зерттеу нәтижелерін, корпоративтік құжаттар мен хабарламаларды немесе Университеттің меншігі болып саналуы мүмкін кез келген басқа да мәліметтерді таратпас бұрын құқықтар мен рұқсаттарды алуы тиіс.

52. БАҚ өкілдері кез келген мәлімдемеге/түсініктемеге/ынтымақтастыққа жүгінген жағдайда, мектептердің/құрылымдық бөлімшелердің маркетинг жөніндегі мамандарын және маркетинг және БАҚ-пен жұмыс департаментіне сұрау салу туралы хабардар ету және nu.nu.edu.kz ішкі сайтында қолжетімді басшылық қағидаттарды ұстану қажет.

53. Осы тараудың 47-52-тармақтары студенттерді, оқытушы-профессорлар құрамын және жұмыскерлерді, қамқоршылықтағы адамдарды және жақын туыстарын, НУ ұйымдарын қоса алғанда, НУ кеңейтілген қоғамдастығына таралады.

10. Үшінші тұлғалар

54. Үшінші тараптармен ресмилендірілген ынтымақтастықтың кез келген нысанын жүзеге асыратын НУ қоғамдастығының мүшелері қатынастарға кірер алдында тиісті тексеру жүргізу жолымен немесе тиісті ережелерді келісімшарттарға, ынтымақтастық туралы меморандумдарға немесе сәйкестікті қамтамасыз ететін басқа да тиісті құжаттарға енгізу жолымен үшінші тараптардың осы Этика кодексін сақтауын қамтамасыз етуге тиіс.

55. НУ қоғамдастығының мүшелері үшінші тараптармен қарым-қатынастың кез-келген түріне және олардың мүдделер қақтығысы, парақорлық, НУ-дың қаржылық саясаты және т.б. тұрғысынан НУ беделінің әсеріне қатысты мұқият болуға міндетті.

56. Зерттеулерді қаржыландыруды немесе байланысты келісімдерді қоса алғанда, академиялық ынтымақтастықтың кез келген нысаны ішкі нормативтік құжаттармен реттеледі.

57. Университет бөлімшесі Этика кодексінің талаптары туралы үшінші тараптарды, соның ішінде НУ өзара түсіністік және (немесе) ынтымақтастық туралы меморандумға қол қоятын тараптарды, сондай-ақ НУ барлық тауарлары мен қызметтерін берушілерді хабардар етуге міндетті.

11. Бұзушылықты қарау және олармен жұмыс

58. Университет бөлімшесі осы саясаттың іске асырылуы мен мониторингін бақылайды. Университеттің бөлімшесі анықталған мәселелерді әділ және дәйекті шешуді қамтамасыз етуге ұмтылады. Университеттің бөлімшесі НУ қоғамдастығының мүшелеріне шағымдарды қарау рәсімдері туралы хабарлауға міндетті.

59. Этикалық нормаларды бұзу туралы мәселені көтере отырып, НУ қоғамдастығының мүшесі бұзушылықтың ауырлығын түсінуі керек. Елеусіз бұзушылықтар бөлімше ішінде немесе ОПК/жұмыскерлер арасында бейресми талқылау жолымен, тікелей басшымен консультация немесе бейресми медиация арқылы шешілуі мүмкін. Басшы және оның қоластындағылар мәселені шешу үшін ақылға қонымды күш салуы керек. Егер бұзушылық мәселесі тікелей басшыға қатысты болса, НУ қоғамдастығының мүшесі Университеттің бөлімшесіне тікелей жүгіне алады.

60. Егер НУ қоғамдастығының мүшесі бұзушылықтың ауыр екенін анықтаса, ол Университеттің бөлімшесіне ресми шағым беруге құқылы. НУ оқытушы-профессорлар құрамы мен студенттері, егер мұндай бұзушылық Оқытушы-профессорлар құрамының саясатымен және рәсімдерімен, Студенттердің мінез-құлқы және тәртіптік рәсімдер кодексімен реттелмесе, Университеттің бөлімшесіне ресми шағым бере алады.

61. Шағымдарға қатысты барлық рәсімдер мен құжаттарды Университет бөлімшесі құпиялылықпен және құрметпен қарайды. Шағым туралы ақпарат мәселені шешуге қатысқандарға ғана хабарланады. Университет бөлімшесінің құпиялылықты қамтамасыз ете алмауы және (немесе) талапкерге құрметпен қарауы осы Кодекстің бұзылуы болып табылады.

62. Университет бөлімшесі мәселені тәуелсіз зерттей алады. Ол университеттің құрылымдық бөлімшелерінен және НУ қоғамдастығының кез келген мүшесінен барлық қажетті ақпаратты сұратуға және алуға құқылы. Барлық тергеулер құпия болуы керек.

63. Егер НУ қоғамдастығының немесе Университет бөлімшесінің мүшесі істі Қазақстан Республикасының кодексін, ішкі нормативтік құжаттарын немесе заңнамасын елеулі бұзушылық ретінде анықтаса, Университет бөлімшесі Еңбек кодексінде көрсетілген кесте мен кезеңдерге сәйкес Тәртіптік комиссияның отырысына бастамашылық етуі немесе тиісті құқық қорғау органдарына жүгінуі тиіс. Университет бөлімшесінің міндеттеріне НУ қоғамдастығы мүшелерінің Тәртіптік комиссияның отырыстарына бастамашылық жасау құқығы туралы НУ қоғамдастығы мүшелерін хабардар ету кіреді.

64. Егер НУ қоғамдастығының немесе Университет бөлімшесінің мүшесі істі Тәртіптік комиссияға берсе, қарау процесі НУ тәртіптік комиссиясы туралы ережелерге және ОПК жұмысының қағидалары мен тәртібіне, сондай-ақ тәртіптік істерді қарау туралы ішкі қағидалар мен ережелердің процестері мен рәсімдеріне сәйкес жүзеге асырылады. НУ Тәртіптік комиссиясы өз жұмысында осы Кодекстің қағидааттары мен ережелерін ұстануға тиіс.

65. НУ өз мүшелерін Кодекстің бұзылуына қатысты алаңдаушылықтары туралы хабарлауға шақырады. НУ қоғамдастығының барлық мүшелері осы Кодекстің бұзылуына әкелуі мүмкін кез-келген әрекеттен аулақ болуы керек және оны бұзудың кез-келген түрі туралы хабарлауға міндетті. Алайда, басқа адамға зиян келтіру ниетімен жеке пайда үшін жалған айыптау немесе хабарлау тәртіптік жазаларға әкеп соғуы мүмкін.

66. Университет осы Этика кодексінің бұзылғаны туралы адал ниетпен хабарлайтын НУ қоғамдастығының кез келген мүшесіне қатысты қандай да бір жағымсыз немесе қолайсыз іс-әрекеттерге жол бермейді.

67. НУ қоғамдастығының бірде-бір мүшесінің осы Кодекстің ережелеріне сәйкес қандай да бір адамға қарсы жауап шаралар қабылдауға немесе өз құқықтарын жүзеге асырғаны үшін қудалауға құқығы жоқ.

12. Қорытынды

68. Назарбаев Университетінің командасына қосылып, қоғамдастықтың мүшесі НУ өкілі болады. Біз барлығымыз осы құжатта сипатталған жеке адамгершіліктің, мінез-құлық пен әдептіліктің жоғары стандарттарын сақтауға жауаптымыз, этикалық қағидаларды сақтау жауапкершілігі НУ қоғамдастығының әр мүшесіне барлық деңгейлерде жүктеледі және біздің беделімізді қорғау, өршіл мақсаттарымызға қол жеткізу және Университет пен оның қоғамдастығының мүддесі үшін салауатты, құрметті және этикалық жұмыс ортасын ілгерілету үшін оған байыпты қарау керек.